

บทที่

1

# ธรรมชาติและพัฒนาการทางฟิสิกส์

สอนโดย ครูวิภาพร แก่นนาคำ

## ตัวชี้วัด

- สืบค้นและอธิบายความรู้ทางฟิสิกส์ ประวัติความเป็นมา รวมทั้งพัฒนาการของหลักการและแนวคิดทางฟิสิกส์ที่มีผลต่อการแสวงหาความรู้ใหม่ในการพัฒนาเทคโนโลยี
- วัดและรายงานผลการวัดปริมาณทางฟิสิกส์ได้ถูกต้องและเหมาะสม โดยนำความคลาดเคลื่อนในการวัดมาพิจารณาในการนำเสนอผลรวมทั้งแสดงผลการทดลองในรูปแบบของกราฟ วิเคราะห์และแปลความหมายจากกราฟเส้นตรง

## 1.1 ธรรมชาติทางฟิสิกส์

- ในยุคกรีกโบราณ ความต้องการในการแสวงหาความรู้เพื่อความเข้าใจธรรมชาติด้วยเหตุและผลมากกว่าความเชื่อที่กำเนิดจากเทพเจ้า นำไปสู่แนวการศึกษาที่เรียกว่า **ปรัชญาธรรมชาติ (natural philosophy)**
- ซึ่งต่อมาเรียกว่า **วิทยาศาสตร์ (science)**
- **ฟิสิกส์ (physics)** เป็นแขนงหนึ่งของวิชานี้ มาจากคำในภาษากรีกซึ่งมีความหมายว่า ธรรมชาติ

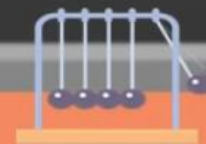


# ฟิสิกส์

## ฟิสิกส์ (Physics)

### ฟิสิกส์ (Physics)

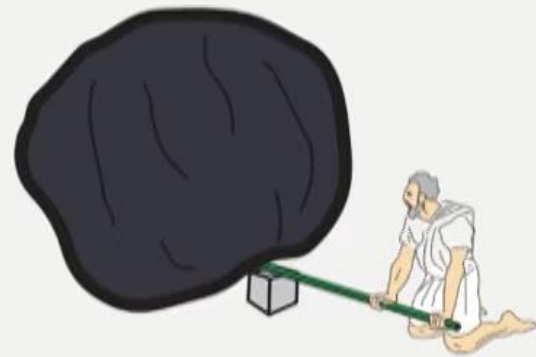
- เป็นวิทยาศาสตร์กายภาพที่จัดอยู่ในประเภทวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์
- เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยกฎเกณฑ์หรือปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของสิ่งที่ไม่มีชีวิต
- มุ่งเน้นศึกษาในเรื่อง **อันตรกิริยา (interaction)** ระหว่างอนุภาคของสสารและพลังงาน



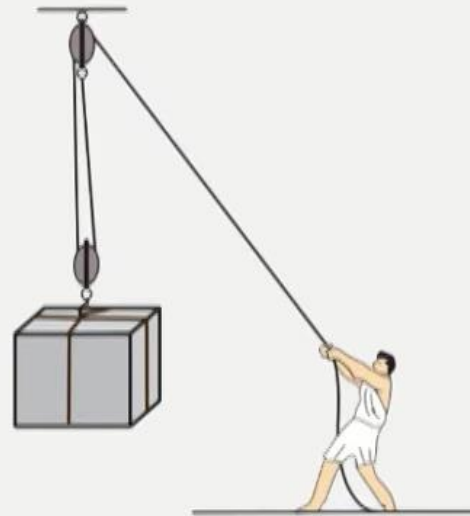
เปิดใช้งาน Windows  
ไปที่ การตั้งค่า เพื่อเปิดใช้งาน Windows

## 1.1 ธรรมชาติทางฟิสิกส์

ตัวอย่าง ความรู้ที่เกิดจากสติปัญญาและความพยายามของมนุษย์



คาน



รอก



ระหัดวิดน้ำ

เครื่องผ่อนแรงแบบต่าง ๆ



## 1.1 ธรรมชาติทางฟิสิกส์

ในการหาคำอธิบายปรากฏทางธรรมชาติต่าง ๆ ทำให้มีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการสังเกต และเก็บรวบรวมข้อมูล

- **กล้องโทรทรรศน์** : เพื่อใช้ในการสังเกตดวงดาวของ**กาลิเลโอ (Galileo)**
- **บารอมิเตอร์** : เพื่อใช้วัดความดันบรรยากาศของ**ทอร์ริเชลลี (Torricelli)**
- **แคลอริมิเตอร์** : เพื่อวัดพลังงานความร้อนโดย**ลาวัวซีเออร์ (Lavoisier)**และ**ลาปลาซ (Laplace)**



## การค้นหาความรู้ทางฟิสิกส์

การค้นหาความรู้ทางฟิสิกส์ อาจกล่าวได้ว่า มี 2 แนวทาง

แนวทางที่ 1 การสังเกต การทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นแนวคิด หลักการ หรือกฎ

แนวทางที่ 2 การสร้างแบบจำลองทางความคิดเพื่อสรุปเป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติ รวมทั้งทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้น



## 1.1.2 พัฒนาการของหลักการและแนวคิดทางฟิสิกส์

### พัฒนาการของหลักการและแนวคิดทางฟิสิกส์



แบบจำลองที่มีโลก  
เป็นศูนย์กลาง



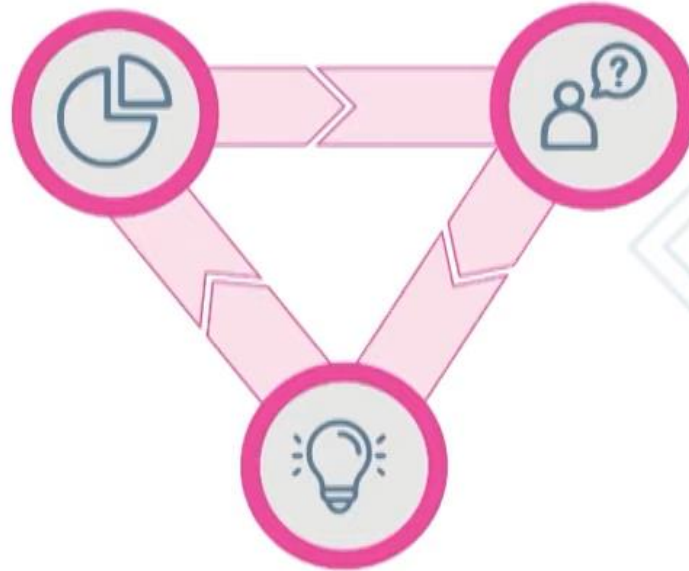
แบบจำลองที่มี  
ดวงอาทิตย์เป็นศูนย์กลาง



## 1.1.2 พัฒนาการของหลักการและแนวคิดทางฟิสิกส์

### พัฒนาการของหลักการและแนวคิดทางฟิสิกส์

การเก็บสะสมข้อมูล



การตีความหมาย

ความรู้ใหม่





1.1.3 ผลของพัฒนาการทางฟิสิกส์ที่มีต่อการแสวงหาความรู้ใหม่  
และการพัฒนาเทคโนโลยี



อภิปรายเกี่ยวกับตัวอย่างเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง  
กับฟิสิกส์ในด้านต่างๆ



## 1.1 ธรรมชาติทางฟิสิกส์

### การประยุกต์ความรู้ฟิสิกส์



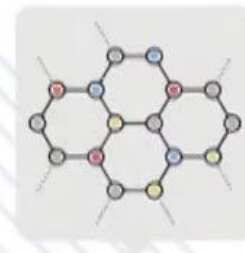
ทางกลศาสตร์



ทางแสง



ทางไฟฟ้า และ แม่เหล็ก



ทางสถานะของแข็ง



ทางอุณหพลศาสตร์



ทางเสียง



ทางกลศาสตร์ควอนตัม



### การประยุกต์ความรู้ฟิสิกส์ – ทางกลศาสตร์



- โครงสร้างยานพาหนะต่างๆ เช่น รถไฟ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือ เครื่องบิน เป็นต้นซึ่งอาศัยความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่นเดียวกับเครื่องจักรกลแล้วยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับพลศาสตร์ของของไหล (fluid dynamics) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอากาศพลศาสตร์ (aerodynamics)



ตัวอย่างการใช้ความรู้ทางอากาศพลศาสตร์เป็นพื้นฐานของเครื่องบิน

- แรงแยกตัวของเครื่องบิน
- การออกแบบรูปทรงเครื่องบินให้มีประสิทธิภาพทางพลังงาน



### การประยุกต์ความรู้ฟิสิกส์ – ทางอุณหพลศาสตร์



- เตาเผา เตาหลอม (furnance) และเตาอบ (oven) แบบต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องอบไอน้ำเพื่อฆ่าเชื้อโรคและเครื่องอบแห้งด้วยลมร้อน
- เครื่องสูบความร้อน (heat pump) แบบต่าง ๆ เช่น ตู้เย็น เครื่องทำน้ำแข็ง เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำน้ำเย็น เป็นต้น



### การประยุกต์ความรู้ฟิสิกส์ – ทางแสง



- ทัศนอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ เช่น แว่นตา กล้องส่องทางไกล กล้องโทรทรรศน์ กล้องจุลทรรศน์ กล้องถ่ายภาพนิ่ง กล้องถ่ายภาพยนตร์ เป็นต้น ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ในเรื่อง **ระบบเลนส์** เป็นหลัก
- फिल्मกรองแสงแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นกรองแสงสี (colour filter) แผ่นกรองความเข้มแสงแบบโพลาไรซ์ด์ फिल्मป้องกัน การสะท้อน



### การประยุกต์ความรู้ฟิสิกส์ – ทางเสียง



- เครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ เช่น เครื่องสาย (string) เครื่องเป่า (brass & woodwind) เครื่องตี (percussion) เป็นต้น ซึ่งอาศัยความรู้เกี่ยวกับ**การสั่นพ้อง (resonance)** ของเสียงในต้นกำเนิดเสียงแบบต่าง ๆ
- อัลตราซาวด์ (ultrasound) ทางการแพทย์ เช่น อัลตราซาวด์ตรวจโรคหัวใจ อัลตราซาวด์ตรวจทารกในครรภ์ เป็นต้น



### การประยุกต์ความรู้ฟิสิกส์ – ทางไฟฟ้าและแม่เหล็ก



- เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบต่าง ๆ เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบเหนี่ยวนำแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งใช้เป็นส่วนใหญ่ในปัจจุบัน
- ระบบส่งพลังงานไฟฟ้า ซึ่งประกอบด้วยสายส่งซึ่งเป็นตัวนำไฟฟ้าที่ดี ฉนวนหุ้มสาย ระบบสวิตช์ตัด-ต่อวงจรไฟฟ้า หม้อแปลง ระบบป้องกันการลัดวงจรและขนาดกระแสเกินกำหนด ซึ่งอาศัยความรู้เบื้องต้นเรื่องกฎของโอห์มและหลักการเหนี่ยวนำแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นพื้นฐาน



## การประยุกต์ความรู้ฟิสิกส์ -ทางกลศาสตร์ควอนตัม



### ฟิสิกส์ อะตอม และฟิสิกส์นิวเคลียร์

- เครื่องกำเนิดรังสีเอกซ์ เครื่องตรวจวิเคราะห์ส่องด้วย X-ray Scanning เครื่องถ่ายภาพโครงกระดูกและอวัยวะภายในด้วยรังสีเอกซ์ เครื่องวิเคราะห์โครงสร้างด้วยสารรังสีเอกซ์
- เครื่องกำเนิดเลเซอร์ มีดผ่าตัดเลเซอร์







### สรุปบทเรียน

ความเข้าใจคลาดเคลื่อน	แนวคิดที่ถูกต้อง
1. ความรู้และพัฒนาการทางฟิสิกส์ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	1. ความรู้และพัฒนาการทางฟิสิกส์ มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการ ค้นพบข้อมูลใหม่ๆ และมีการ พัฒนาเครื่องมือวัดที่แม่นยำมาก ยิ่งขึ้น
2. ฟิสิกส์ไม่มีผลต่อการแสวงหา ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์และ พัฒนาเทคโนโลยี	2. ฟิสิกส์มีผลต่อการแสวงหาความรู้ ใหม่ทางวิทยาศาสตร์และพัฒนา เทคโนโลยี





# Home Work

1. ให้นักเรียนสืบค้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีทั้งหมดกี่ทักษะ และมีทักษะอะไรบ้าง
2. ให้นักเรียนสืบค้นเกี่ยวกับตัวอย่างเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับฟิลิกส์ในด้านต่าง ๆ โดยเลือกตามความสนใจของนักเรียน 1 อย่าง